

آمین نامه رفتار و لوشش داشتچویان

تاریخ ۱۳۸۴ هجری
تاریخ ۲۹ شهریور
پیش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی

«آینن‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشکده‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور»

مقدمه

در مسیر رشد و بالندگی انسان و تعلیم و تربیت او، زمانی فرا می‌رسد که آدمی در اوج جوانی، توانمند و آرمانگرا با روحیه‌ای حساس و تاثیر پذیر، وارد محیطی به نام دانشگاه می‌شود، محیطی پویا، هدفمند و فرهنگساز که با جهت گیری‌ها و کنش‌های علمی - پژوهشی خود، شاخصی از میزان پویایی یک جامعه است و با ایجاد روحیه‌ی پرسشگری در جوانان آینده‌سان، موحد جامعه‌ای کمال‌جو و بالنده خواهد شد. دانشگاه نه تنها تأمین‌کننده‌ی دانش و فن در جامعه است، بلکه می‌تواند جهت‌دهنده‌ی فرهنگ و تضمین‌کننده‌ی باز تولید شکل و محتوای فرهنگی جوامع نیز باشد. همین ویژگی‌ها و توانمندی‌های است، که ما را بر آن می‌دارد تا هر چه بیشتر، دقیق‌تر و کارآمدتر در جهت ایجاد بسترهای مناسب برای شکوفائی استعدادهای دانشجویان مشთاق و دانشمندان جوان مستعد خویش بکوشیم و دانشگاهی دانش‌محور و تمدن‌ساز فرامم نمائیم.

به همین منظور در جهت تحقق این هدف بزرگ، حفظ شأن و حرمت محیط‌های علمی، آموزشی - پژوهشی، صیانت از کرامت انسانی و شأن دانشجو و خدمت رسانی مناسب، ضمن افزایش اعتماد و اطمینان بیمار به محیط‌های آموزشی و درمانی، ایجاد حس احترام، آرامش و راحتی بیماران، ارتقای سلامت روانی دانشگاهیان، بیماران و مراجعین بیمارستانی و گروه‌های مختلف دانشجویی، به استناد بند الف ماده‌ی ۲ فصل اول قانون برنامه‌ی پنج ساله‌ی پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، استانداردهای حقوق گیرنده‌ی خدمت و همراه وی و مصوب جلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، مورخ ۱۳۸۹/۰۲/۱۸ در خصوص مصادیق پوشش (مجاز و غیر مجاز) ویژه‌ی دانشجویان که در تبیین تبصره ۲/د ماده‌ی ۶ آینن‌نامه اضباطی دانشجویان (مصطفوی جلسه ۲۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۰۶/۱۴) تدوین شده است، «آینن‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشکده‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور» تصویب می‌شود، لذا پس از مطالعه دقیق و توجیه کامل آینن‌نامه

و شیوه‌نامه آن، ملزم به رعایت آن هستید.

تاریخ ۲۶ مرداد
سال ۱۳۹۰
پیش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی

ماده ۱- تعاریف کلی

کلیه اصطلاحات این آییننامه بر اساس تعاریف مصوب در آییننامه‌های آموزشی تنظیم شده و شامل موارد ذیل می‌گردد:

- ۱) دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت نام کرده و در حال طی کردن سنتوات آموزشی است.
- ۲) دانشجوی باليي: به دانشجویی اطلاق می‌گردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی، درمانی قرار دارد.
- ۳) محیط آموزشی و پژوهشی: محلی است که هر فردی در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره ۱: دانشجویان خارجی (اتباع غیر ایرانی) نیز مشمول این آییننامه هستند.

تبصره ۲: مکان‌های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی مشمول قوانین محیط‌های آموزشی و پژوهشی می‌شوند.

ماده ۲- رفتار حرفه‌ای

از آنجا که هدف از آموزش دانشجو در دانشگاه‌های علوم پزشکی، در حقیقت تربیت نیروی ماهر جهت انجام حرفه‌های مقدس پزشکی و احتمالاً ورود به حريم خصوصی افراد است، از این رو به عنوان یک وظیفه‌ی شرعی و اخلاقی، دانش آموخته موظف است رفتاری کاملاً حرفه‌ای و متناسب با شأن محیط‌های علمی و درمانی از خود نشان دهد و همواره به عنوان مشاوری رازدار به حريم خصوصی و شأن و مقام دیگران احترام بگذارد.

الف- محیط‌های آموزشی - پژوهشی:

- ۱) دانشجویان می‌باید از ایجاد هر گونه اخلال به هنگام آموزش خودداری نمایند.
- ۲) انجام هر گونه رفتار یا عملی که خلاف منزلت دانشجویی و رفتار حرفه‌ایست، ممنوع است.
- ۳) حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسایل عمومی در اختیار، از وظایف حرفه‌ای دانشجو است.

شماره: ۸۷۰۱
تاریخ: ۲۶ شهریور
پیوست

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی

ب- الزامات دانشجویی بالینی:

دانشجویان می باید علاوه بر مراعات موارد بند الف به منظور رعایت استانداردهای حقوق گیرنده خدمت و همراه وی، متن مصوب را مطالعه و به آن عمل نمایند.

ماده ۳- پوشش حرفه‌ای

دانشجویان باید در تمامی ساعتهای آموزشی و کاری، ظاهری تمیز، مرتب و متناسب با موقعیت حرفه‌ای خود داشته باشند و از پوششی که موجب خدشه‌دار شدن شأن دانشجو و دانشگاه می‌گردد، خودداری نمایند.

الف- پوشش حرفه‌ای دانشجویان در محیط‌های آموزشی و پژوهشی:

• دختران:

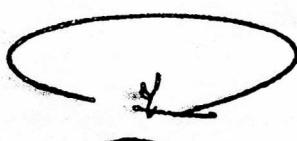
- ۱) رنگ، اندازه، ضخامت مانتو و شلوار، جوراب، کفش و حجاب دانشجویان می باید متناسب با شیوه‌نات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.
- ۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شیوه‌نات اسلامی و عرف جامعه دانشگاهی باشد.

• پسران:

- ۱) رنگ، سایز، ضخامت و مدل پیراهن، شلوار، جوراب و کفش می باید متناسب با شیوه‌نات اسلامی و جامعه دانشگاهی باشد.
- ۲) ظاهر دانشجویان می باید متناسب با شیوه‌نات اسلامی و عرف جامعه دانشگاهی باشد.

ب- پوشش حرفه‌ای دانشجویان در فضاهای بهداشتی، درمانی:

- ۱) دانشجویان می باید در طول مدت حضور در محیط‌های درمانی از لباس قرم مخصوص به خود (طبق رنگ و الگوی اعلام شده) به صورت پاکیزه و با دکمه‌های بسته استفاده نمایند. رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند (الف) ماده ۲ این آئینه‌نامه و شیوه‌نامه اجرایی آن در محیط‌های درمانی نیز الزامی است.
- ۲) نصب کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی بر روی سینه در سمت چپ لباس قرم الزامی است.

شماره ۱۰۰، ۸۵۰
تاریخ ۹۱/۵/۲۶
پیت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و امور پرورشی

و تغذیه

ماده ۴ - مسؤولیت‌های اجرای آینن‌نامه

- (۱) پس از تصویب این آینن‌نامه، شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن طرف مدت یک ماه توسط معاونت آموزشی و معاونت فرهنگی و امور دانشجویی تدوین و به دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.
- (۲) نمره‌ی رفتار حرفه‌ای دانشجو در پایان هر دوره بر اساس میزان پایبندی به این آینن‌نامه طبق شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن توسط معاونت آموزشی پایش می‌شود و فرم ارزشیابی صادره در سوابق دانشجو (همچون کارنامه‌ی آموزشی) نگهداری خواهد شد.
- (۳) معاونت دانشجویی - فرهنگی وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آینن‌نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن را به عهده خواهد داشت.
- (۴) چنانچه دانشجو در هر نیم سال تحصیلی، حد نصاب مورد نظر را در فرم ارزشیابی رفتار و پوشش حرفه‌ای کسب ننماید از سوی معاونت آموزشی در مرتبه خست-جهت-انجام مشاوره به معاونت دانشجویی، فرهنگی و در صورت تکرار جهت بررسی به شورای انصباطی معرفی می‌گردد. تبصره: میزان پایبندی به این آینن‌نامه و شیوه‌نامه‌ی اجرایی آن در ارزشیابی رئیس بیمارستان، معاون آموزشی، مدیران گروه‌های آموزشی، روسای بخش‌ها و اساتید در نظر گرفته می‌شود، همچنین در رتبه بندی بیمارستان‌ها بر طبق دستورالعمل تدوین شده توسط معاونت درمان، تاثیر قابل توجه‌ای خواهد داشت.

این آینن‌نامه در یک مقدمه، ۴ ماده، ۱۶ بند و ۲ تبصره در تاریخ ۹۱/۰۵/۱۵ به تصویب شورای فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها، لازم الاجراست و کلیه‌ی آینن‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های مغایر با این آینن‌نامه فاقد اعتبار است.

دکتر وحید دستجردی
وزیر و رئیس شورای فرهنگی

ماده ۱—وظایف اختصاصی دستگاهها

بدپهی است در کنار شرایط مساعد اجتماعی گوپدیری این فرهنگ نیازمند نهادینه شدن آن در وجود افراد می‌باشد و بدون شک رسیدن به این هدف نیازمند مشارکت و توجه جدی همه نهادها و دستگاهها به صورت مستمر و هدفمند می‌باشد. در این راستا دانشگاه علوم پزشکی موظف است به منظور اجرایی نمودن نشیونمانه اجرایی آینین نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور، شرح وظایف ذیل را مدنظر قرار داده و در اجرای بینه آن گوشا باشد.

توضیح: برای سهولت در روان خوانی متن، به جای عبارت «نشیونمانه اجرایی رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور» تنها از کلمه «نشیونمانه» استفاده می‌شود.

- ۱-۱. تبیین و معرفی شیوه‌ها و راهکارهای مناسب برای ارتباط سالم جوانان و لعیت‌زدایی از نماد لباس و آرایش مبتذل
- ۱-۲. تحقیق و مطالبه پیرامون اثرات منفی تاثیر فرهنگ فاسد و غیراخلاقی فرب در زندگی اجتماعی و فردی جوانان با همکاری دستگاه‌های ذیرین
- ۱-۳. مطالعه جهت تعیین هنجارهای روش در زمینه توسعه فرهنگ حجاب مناسب با عالیق جوانان و لریش‌های جامعه
- ۱-۴. برنامه‌ریزی در جهت پیوپنه‌سازی فرهنگ رفتار و پوشش حرفه‌ای بویژه در لوقات فراشت با اولویت اجرای پرتوانه‌ها به تکیک دختران و پسران
- ۱-۵. تعامل با سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در راستای گسترش فرهنگ رفتار و پوشش حرفه‌ای
- ۱-۶. ایجاد مراکز مشاوره به صورت نیمه متبرک و غیرمتبرک با کادر مجبوب جهت اطلاع‌رسانی و تعامل بیشتر با دانشجویان دانشگاهها و دانشکده‌ها
- ۱-۷. برگزاری نشستهای هم‌اندیشی، متناظره و کرسی‌های آزاداندیشی درخصوص فلسفه عفاف و حجاب
- ۱-۸. تشویق و تجلیل از دانشجویان نخبه و ممتاز و معروف افزاد نمونه با توجه به الگو بودن آنها در زمینه پوشش
- ۱-۹. گنجاندن مقاومت عفاف و حجاب در دوره‌های آموزشی (ساعتهای فرهنگی) دانشجویان
- ۱-۱۰. اجرایی کامل قانون انتطباق امور پزشکی با موازین شرع مقدس اسلام و ابلاغ دستورالعمل‌های اجرایی در محیط‌های پهداشی درمانی
- ۱-۱۱. نظارت بیشتر بر بیمارستان‌های تابعه به منظور ترویج فرهنگ حجاب و رعایت حقوق بیماران توسط دانشجویان
- ۱-۱۲. تأکید بر رعایت حجاب و اخلاق اسلامی به عنوان یکی از پیش شرط‌های اساسی جهت حضور دانشجویان در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی، ورزشی و ...
- ۱-۱۳. تقویت شوراهای امر به معروف و نهی از منکر در دانشگاهها و دانشکده‌های علوم پزشکی و بیمارستان‌های تابعه
- ۱-۱۴. اهمیت به مساله حجاب به عنوان یکی از امتیازهای شاخص در گزینش و معرفی دانشجویان نمونه دانشگاهها و دانشکده‌ها
- ۱-۱۵. فعال کردن دانشجویان در حوزه پژوهش‌های علمی حجاب و عفاف در دانشگاهها
- ۱-۱۶. اهداء بسته‌های فرهنگی به دانشجویان جدیدالورود در راستای ارتقاء آگاهی آنان در حوزه حجاب و عفاف
- ۱-۱۷. برگزاری جلسات سخنرانی، پرسش و پاسخ و همایش‌های علمی درخصوص حجاب توسط تشکل‌های دانشجویی و کانون‌های فرهنگی هنری در دانشگاه

دکتر محمد حسین آینی

معاون دانشجویی و فرهنگی

دکتر مریم علی محتشمی

معاون آموزشی

۱-۱۸. ارایه الگوی مناسب و متحداًشکل به دانشجویان جهت ورود به محیط‌های آموزشی پژوهشی و پهداشتی درمانی طبق

شیوه‌نامه اجرایی

۱-۱۹. نظارت بر حسن اجرای آینین‌نامه و شیوه‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان

ماده ۲- تعاریف کلی

به منظور تکمیل تعاریف ماده ۱ آینین‌نامه، موارد ذیل به این شرح تعریف می‌شوند:

۱-۱. دانشجو: فردی است که از طریق خواباط موسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاهها پذیرفته شده، ثبت‌نام نموده و در حال گذراندن سنت آموزشی است.

۱-۲. دانشجوی پالیتی: به دانشجویی اطلاق می‌گردد که تحت آموزش در محیط پهداشتی درمانی قرار دارد.

۱-۳. محیط‌های پهداشتی درمانی: به محیط‌هایی اطلاق می‌گردد که دانشجوی پالیتی در آن به لحاظ درمان بیماران و آموزش پهداشت در دو حوزه عملی و نظری می‌پردازد که شامل پخش‌های بیمارستانی، مرکز پهداشتی درمانی، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها، مرکز تصویربرداری، مرکز مشاوره و ... است.

۱-۴. فضاهای دانشگاهی: به پردیس دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و محیط‌های خواهیگاهی اطلاق می‌گردد.

۱-۵. محیط‌های آموزشی پژوهشی: محیطی است که هر فرد در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره: دانشجویان در تمامی محیط‌های آموزشی پژوهشی، درمانی و پهداشتی، فضاهای دانشگاهی، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، مرکز کارآموزی و کارورزی و محیط‌های فرهنگی، ورزشی، تفریحی، مکان‌های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویان وابسته و غیروابسته به دانشگاه که تحت عنوان دانشجو، شرکت دارند، مشمول قوانین آینین‌نامه و شیوه‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور می‌گردند.

۱-۶. رفتار حرفه‌ای: به تمامی اعمال و گفتاری گفته می‌شود که از فرد در جایگاه شغلی وی انتظار می‌رود.

۱-۷. پوشش حرفه‌ای: به لباسی گفته می‌شود که فرد در حرفه خاص خود، ملزم به پوشیدن آن است.

۱-۸. شئون دانشجویی: به تمامی رفتار، پوشش و ظاهر دانشجو گفته می‌شود که نشان دهنده، دانش، آگاهی، صراحت و شجاعت همراه با ادب و تدبیر، سادگی، پاکیزگی، وقت‌شناختی، نظم و ترتیب و تلاشگری لو در عرصه‌ی علم و فن اوری است.

۱-۹. شئون اسلامی: به تمامی قوانین اسلامی گفته می‌شود که در نص صریح قرآن، فقه اسلامی و تاریخ اکثربت مراجع تقلید آمده است.

۱-۱۰. دوره تحصیلی: به هر نیمسال تحصیلی اطلاق می‌گردد.

ماده ۳- رفتار حرفه‌ای

الف - الزامات کلی دانشجویان در محیط‌های آموزشی پژوهشی:

۱-۱. دانشجویان باید از ایجاد هرگونه اخلال به هنگام تدریس خودداری نمایند؛ مصادیق اخلال در هنگام تدریس مأمورند:

۱-۱-۱. ورود به کلاس بعد از استاد

۱-۱-۲. خوردن و آشامیدن

۱-۱-۳. بلند صحبت کردن، خنده‌یدن و ایجاد سر و صدا

دکتر مجید سین آبی

معاون دانشگاهی و فرهنگی

دکتر مجید سین آبی

معاون آگوشی

- ۱-۳. استفاده از تلفن همراه و سایر وسائل صوتی و تصویری
- ۲-۳. دانشجویان باید از نعمال و رفتار خلاف شوون اسلامی، داشجوبی و اخلاق حرفه‌ای خودداری نمایند؛ مصادیق آن مانند:
- ۱-۲-۳. عدم رعایت ادب و احترام، فروتنی، اخلاق و آداب اسلامی مناسب با شان یک فرد دانشگاهی
- ۲-۲-۳. توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پرخاشگری
- ۲-۲-۳. عدم رعایت حقوق دیگران
- ۲-۲-۳. مصرف هر نوع محصول دخانی یا مخدر
- ۵-۲-۳. استفاده از هر نوع دارو یا ماده‌ای که باعث غیرعادی جلوه نمودن حرکات و گفتار دانشجو شود.
- ۳-۳. دانشجویان باید ملزم به حفاظت و استفاده صحیح از امکانات، تجهیزات و وسائل عمومی در اختیار باشند؛ مصادیق آن مانند:
- ۱-۳-۳. داشجوبیان بدون هماهنگی مستول مریوطه، مجاز به استفاده از تجهیزات نخواهند بود.
- ۲-۳-۳. باید به علامت هشدار دهنده و راهنمایی استفاده از وسائل در محیط توجه نمایند.
- ۳-۳-۳. استفاده از امکانات و تجهیزات برای مصارف شخصی یا به نفع احزاب و گروههای غیر مجاز، ممنوع می‌باشد.
- ۴-۳-۳. ایراد خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و محیط‌های بهداشتی درمانی یا مایر اموال بیت‌المال مجاز نمی‌باشد.
- ب-الزمات داشجوبی بالینی:**
- ۱-۳. رعایت کلیه ضوابط مندرج در بند الف ماده ۳ این شیوه‌نامه برای دانشجویان بالینی الزامی است.
- ۲-۳. دانشجویان باید به منظور رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی متون مصوب اخلاق پژوهشی را مطالعه و به آن عمل نمایند.
- ۳-۳. از آن جایی که رعایت حریم شخصی و آرامش روحی بیمار در هر شرایطی برای دانشجویان الزامی است؛ لذا باید سعی نمایند قبل از معاینه، آزمایش و یا تهیه شرح حال، رضایت بیمار را اخذ نمایند.
- ۴-۳. دانشجویان درصورتی که دستورالعملی را به ضرر بیمار و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی ببینند، باید در ابتدا آن را با مسئول ارشد آموزش بالینی در میان بگذارند.
- ۵-۳. هنگام معاینه باید حریم شخصی بیماران رعایت شود.
- ۶-۳. دانشجویان باید به حقوق بیماران در رابطه با انتخاب درمانگر و روش درمانی در موارد غیر اورژانس احترام بگذارند.
- ۷-۳. دانشجویان باید به مذهب و فرهنگ بیماران احترام بگذارند.
- ۸-۳. دانشجویان باید از موقعیت بیماران و یا خانواده‌های آنان سوء استفاده نمایند.
- ۹-۳. دانشجویان باید در حین انجام وظیفه در محیط‌های بهداشتی درمانی، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشند.
- ۱۰-۳. دانشجو باید در حین انجام وظیفه در محیط‌های بهداشتی درمانی، کارت شناسایی خود را به همراه داشته باشد.
- ۱۱-۳. خوردن و آشامیدن و استفاده از تلفن همراه بر بالین بیمار ممنوع است.

ماده ۴- پوشش حرفه‌ای

الف- پوشش حرفه‌ای دانشجویان دختر در محیط‌های آموزشی و پژوهشی:

۱-۴. حجاب باید کامل و بر اساس شوون اسلامی و داشجوبی باشد.

۲-۴. استفاده از مانتو، شلوار، مقننه و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۳-۴. مدل مانتو، شلوار، مقننه، کفش، کیف و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

دکتر محمد حسین آقی
معاون دانشگاهی و فرهنگی

دکتر محمد علی حقی
معاون آموزشی

تبصره ۱: پوشیدن مانتو تنگ یا خیلی گشاد، کوتاه یا خیلی بلند مجاز نیست.

تبصره ۲: شلوار باید اندازه متعارف داشته باشد و تنگ و کوتاه نباشد.

تبصره ۳: استفاده از لباس هایی که تعمداً پاره یا وصله باشد، ممنوع است.

تبصره ۴: پوشش چادر یا متنعه باید کامل و بر اساس موازین شرعی باشد.

تبصره ۵: کفش باید ساده، تمیز، پاشنه متعارف و بدون صدای آزاردهنده باشد.

تبصره ۶: پوشیدن چکمه روی شلوار، دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

۴-۴. رنگ مانتو، شلوار، کیف، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشد و جلب توجه نماید.

۴-۵. از مانتو، شلوار، متنعه و جوارابی که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش و حجاب ندارد، استفاده نگردد.

۴-۶. استفاده از لباس، کیف، کفش، جواراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمریند، انگشت و کلاههایی که غیرمتعارف و دارای نقوش و نوشتهدای زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشند، مجاز نیست.

۴-۷. استفاده از عینک و زیور الات متعارف مانند انگشت و ساعت مجاز است.

۴-۸. ناخن ها باید کوتاه، تمیز، پیراسته و بدون هیچ گونه تزئینی باشند.

۴-۹. انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، ممنوع است.

۴-۱۰. استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیر متعارف مجاز نیست.

ب- پوشش حرفهای دانشجویان پسر در محیطهای آموزشی و پژوهشی:

۴-۱. پوشش باید کامل و بر اساس شرایط اسلامی و دانشجویی باشد.

۴-۲. استفاده از شلوار، پیراهن و جوراب متعارف جهت پوشش الزامی است.

۴-۳. مدل پیراهن، شلوار، کیف، کفش و جوراب باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

تبصره ۱: پیراهن باید آستین دار بوده، کوتاه و خیلی تنگ نباشد.

تبصره ۲: شلوار نباید تنگ و کوتاه باشد.

تبصره ۳: استفاده از لباسی که تعمداً پاره یا وصله باشد، ممنوع است.

تبصره ۴: پوشیدن دمپایی و صندل در محیطهای آموزشی و پژوهشی مجاز نیست.

تبصره ۵: کفش باید ساده و تمیز باشد.

۴-۴. رنگ لباس، کفش و جوراب نباید تند و زننده باشد و جلب توجه نماید.

۴-۵. از پیراهن و شلواری که ضخامت لازم را برای حفظ پوشش ندارد، استفاده نگردد.

۴-۶. استفاده از لباس، کیف، کفش، جواراب، پیشانی بند، مچ بند، شال، دستمال گردن، کمریند، انگشت و کلاههایی که غیرمتعارف و

دارای نقوش و نوشتهدای زننده و یا علامت گروههای ضد اسلام، ضد انقلاب و ضد اخلاق باشند، مجاز نیست.

۴-۷. استفاده از کروات و پاپیون ممنوع است.

۴-۸. استفاده از عینک و زیور الات متعارف مانند انگشت و ساعت مجاز است.

دکتر محمد حسین آیتی

معاون دانشگاه علوم پزشکی

دکتر محمد علی عصمتی

معاون آموزشی

۹-۴. به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات، ناخن‌ها بایستی کوتاه، تمیز و پراسته باشند.

۱۰-۴. انجام هرگونه آرایش و خالکوبی که در معرض دید باشد، منوع است.

۱۱-۴. پرایش موی سر و صورت باید ماده، کوتاه و به دور از مدهای افراطی باشد.

۱۲-۴. استفاده از عطر یا ادکلن با بوی تند و غیرمتعارف مجاز نیست.

ج- پوشش حرفه‌ای دانشجویان بالینی در فضاهای پهداشتی، درمانی:

و غایب کلیه ضوابط مندرج در پندت الف و ب ماده ۴ این شیوه‌نامه الزامی است.

۴-۱. دانشجویان بالینی باید در طول مدت حضور در محیط‌های پهداشتی و درمانی از لباس فرم مخصوص به خود (بر طبق

استاندارد) تعریف شده از طرف دانشگاه و با رعایت کامل شروون اسلامی و دانشجویی استفاده نمایند.

تبصره: استفاده از لباس مناسب و ضخامت پارچه‌ی لباس فرم و اندازه و سایز آن باید منطبق با مشخصات محیط‌های

آموزشی و پژوهشی باشد.

تبصره ۲: لباس فرم دانشجویان باید به صورت پاکیزه و مرتب و با دکمه‌های بسته باشد.

تبصره ۳: پوشش دانشجویان در محیط بالینی - آزمایشگاهی خاص، مانند اناق عمل و پخش‌های مراقبت‌بجای ویژه

می‌باشد کاملا بر طبق استاندارد تعریف شده در آن پختن و با رعایت حجاب و پوشش کامل اسلامی باشد.

۴-۲. به دلیل افزایش انتقال عفونت و آسیب به افراد و تجهیزات و یا جلب توجه، استفاده از هرگونه آرایش و هنری ناخن‌ها برای

دانشجویان بالینی ممنوع است.

۴-۳. پوشیدن جوراب به جهت حفظ پهداشت در محیط‌های آموزشی و پهداشتی ضروری است.

۴-۴. به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت، کفش دانشجویان باید جلو بسته باشد.

۴-۵. کارت شناسایی ارائه شده از سوی معاونت آموزشی شامل: عکس، نام و نام خانوادگی، آرم دانشگاه، روشه تحصیلی و سمت

دانشجو باید به صورت متحددالشكل بر روی لباس فرم، بطوریکه قابل رویت باشد نصب گردد.

ماده ۵- مستولیت‌های اجرای آین نامه

۱-۱. معاونت آموزشی بایستی این شیوه‌نامه اجرایی را در بد و ورود دانشجو به دانشگاه به رویت او رسانده و تعهدنامه کتبی را با امضاء دانشجو مبنی بر توجیه کامل و الزام وی به عمل به مقاد آن، دریافت نماید. (این تعهدنامه در هنگام ثبت‌نام یا

ابتدای هر مقطع تحصیلی از دانشجو اخذ و در پرونده آموزشی وی نگهداری خواهد شد).

۲-۱. کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان، در هر دوره تحصیلی، از سوی معاونت آموزشی دانشگاه طبق کارنامه پیوست ذیل صادر می‌شود که مستولیت تکمیل آن با استادان دانشجو در آن دوره است.

۲-۲. استادان موظفند با توجه به این شیوه‌نامه، برای رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان، به صورت مجزا، نمره توصیفی عالی، خوب، متوسط یا ضعیف را به همراه هر نمره‌ی آموزشی اعم از تئوری یا عملی صادر نمایند.

تبصره ۱: لازم است معاونت آموزشی دانشگاه در خصوص نحوه تکمیل کارنامه، جلسه توجیهی برای استادان برگزار نماید.

تبصره ۲: در مورد دروسی که بیش از یک استاد مستولیت تدریس را بر عهده دارند، مستولیت تکمیل کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان آن درس، با تأیید مدیر گروه، ترجیحاً بر عهده استادی است که بیشترین تعداد ساعت تدریس را دارد.

دکتر محمد حسن آبی

معاون دانشگاهی و فرهنگی

دکتر محمد علی حقیقی

معاون آموزشی

- ۱۸) بمنظور کاهش اختلاط کارمندان زن و مرد نسبت به تشكیک و جدا سازی محل کار آنان، عالم پیکارگیری منشی زن برای مدیران مرد و یعنی سازی سرویس های ایاب و ڈهاب و تبلیغ شوری اقدام شود.
- ۱۹) جلسات منظم به منظور توجیه، حمایت و پیگیری برنامه ها برای مدیران تربوطة برگزار شود.
- ۲۰) کلیه دستگاهها در حمایت و نشویت هتر متدان، بستگرین و افراد بدلانی در عرصه هفاف و حجاب اقدام نمایند.
- ۲۱) نسبت به استفاده از سیستم آتماسیون و نیز تقاضاهای مجازی، بمنظور ابلاغ رسانی از برنامه ها و ارتقای فرهنگ عفاف و حجاب برای کارکنان و... اقدام شود.
- ۲۲) از فرمت تایستانه وسایر تعطیلات در پوشش برنامه های غنی سازی اوقات فراغت خانواردها و فرزندان کارکنان برای موضوعات هفاف و حجاب استفاده شود.
- ۲۳) در هر دستگاه نسبت به تهیه و تدوین و ترویج منشور عفاف و حجاب و راعایت پوشش ظاهری برقرار کارکنان پوییه نسخه پوشید با ناسحیرم و... اقدام شود.

کارنامه‌ی رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان

دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی

شماره دانشجویی:

نام و نام خانوادگی:

سال تحصیلی:

نیمسال تحصیلی: اول / دوم

نام و شمۀ تحصیلی:

نمره پوشش حرفه‌ای	نمره رفتار حرفه‌ای	نام استاد	نام درس	ردیف
معدل (گفتم)				
معدل (بر اساس ارزیابی توصیفی)*	علی خوب متوسط ضعیف عالی خوب متوسط ضعیف			

*معدل بین (۱-۲) ارزیابی توصیفی ضعیف

**معدل بین (۰-۱) ارزیابی توصیفی ضعیف

***معدل بین (۲-۳) ارزیابی توصیفی خوب

****معدل بین (۳-۴) ارزیابی توصیفی عالی

این شیوه‌نامه در یک مقدمه، ۵ ماده، ۷۸ بند و ۲۲ تبصره، توسط معاونت‌های آموزشی و دانشجویی، فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و در تاریخ ۹۱/۱۰/۱ به تصویب رسیده است و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها، لازم‌الاجرا و کلیه پختنامه‌های متأخر با آن فاقد اعتبار است.

دکتر مجتبی سین‌آبی
معاون دانشجویی و فرهنگی

دکتر مجتبی سین‌آبی
معاون آموزشی

منابع و مستندات:

۱. بند الف ماده ۳ فصل اول قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران
۲. مصوبه چلسه ۱۹۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۹/۳/۱۸ درخصوص مصاديق پوشش (مجاز و غیر مجاز) وزرای دانشجویان
۳. بند ۳ آن ماده ۶ آیین نامه انصباطی دانشجویان چلسه ۳۵۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی ۷۴/۶/۱۴
۴. بند ۱ از ماده ۴ آیین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور
۵. «موارد مصوب مربوط به مصاديق البسه و آرایش غیر مجاز» مربوط به مدیر کمیسیون و مدیر کل دفتر امور اجتماعی وزارت کشور (مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۷)
۶. «استانداردهای ملی پوشش بیماران و کارکنان مؤسسات پزشکی» مورد تأیید معاونین آموزشی، دانشجویی - فرهنگی و سلامت در تاریخ ۱۳۸۷/۷/۲۲
۷. آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان (مورخ ۱۳۸۶/۷/۳)
۸. آیین نامه پوشش و رفتار دانشجویان بالینی دانشگاه علوم پزشکی قم
۹. بررسی ضوابط پوشش تعدادی از دانشگاه های خارج از کشور توسط معاونت فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها در سال ۱۳۸۵
۱۰. «آیین نامه اجرایی ضوابط پوشش و لراستگی دانشجویان» نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها در سال ۱۳۸۵
۱۱. «اصول حرفه ای پوشش دانشجویان پزشکی در محیط های آموزشی و بیمارستان» (دانشگاه تهران - ۱۳۸۶)
۱۲. «پوشش برای دانشجویان پزشکی» (دانشگاه تهران - ۱۳۸۶)
۱۳. متن کامل قانون گسترش فرهنگ عفاف و حجاب مصوب ۱۳۸۴ دی ۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۴. استفاده از تجربه های موفق مدیران فرهنگی آنان. (تهران - ایران - شیراز - کرمان - تبریز - سمنان - کاشان و زنجان)
۱۵. دانشجویان عضو مجمع صنفی، تشکل ها، انجمن ها و کانون ها (از سه گروه آموزش پزشکی، پردازشکی، پرستاری و معلمی و از سه دانشگاه علوم پزشکی تهران و ایران)
۱۶. Medical students and clinical ethics ,Principles from the Australian Medical Students' Association Code of Ethics — preliminary draft
۱۷. (Dress Code) in many Universities , such as : Stanford University , University of Toronto , Medical University of Ohio, University of Bristol, Louisiana state University, University of California, Brighton and Sussex University, University of Texas , West Virginia University, karolinska, University of Queensland.